

KOMPOSTUJEME ODPAD V ŠKOLE

Praktická informačná brožúra pre žiakov, rodičov a učiteľov

projekt-nareg.eu

EUROPEAN UNION

Interreg
Slovakia-Austria

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

NAREG

CEKOV NGO

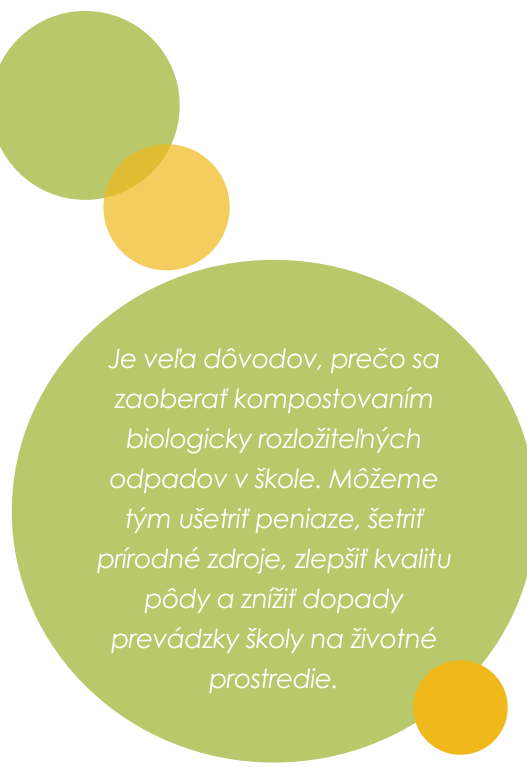
Centrum kontinuálneho vzdelávania

A close-up photograph of several small green seedlings with two leaves each, growing out of dark, rich soil. The background is softly blurred, showing more soil and some distant greenery. The overall scene is natural and focused on the early stages of plant growth.

... **Biodpad** vhodný na kompostovanie tvorí približne **45 %** nášho **odpadu**. Je kvantitatívne najvýznamnejšou skupinou odpadu.

...Práve v **škole a v predškolských zariadeniach vzniká množstvo biologicky rozložiteľného odpadu** – napr. pri údržbe školských pozemkov, v školskej kuchyni a jedálni, ale aj v triedach.

...**Kompostovaním** znížime množstvo a aj škodlivosť vlastného odpadu, zbavíme sa zápachu z koša, chránime prírodu a **vytvoríme kvalitné hnojivo**.

Je veľa dôvodov, prečo sa zaoberať kompostovaním biologicky rozložiteľných odpadov v škole. Môžeme tým ušetriť peniaze, šetriť prírodné zdroje, zlepšiť kvalitu pôdy a znížiť dopady prevádzky školy na životné prostredie.

Čo všetko sa dozvieš z tejto brožúrky?

Čo je kompostovanie a prečo kompostovať? ...4

Čo patrí a naopak nepatrí do kompostu? ...6

Možnosti kompostovania v škole ...7

**Ako na biologický odpad v našej škole?
Tipy a triky ...15**

O projekte NAREG ...19

Čo je to kompostovanie a prečo kompostovať?

Aby sme mohli zdefinovať, čo je to kompostovanie, je potrebné najprv sa zamyslieť, čo je biologicky rozložiteľný odpad (ďalej len bioodpad).

Bioodpad je odpad tvorený biologicky rozložiteľnou hmotou, ktorá vzniká napríklad údržbou verejnej zelene, čistením odpadových vôd, kosením, zberaním lístia alebo opadaného ovocia alebo pri príprave pokrmov (zvyšky jedál, ovocia a zeleniny). **V škole rozoznávame 3 základné druhy bioodpadu, ktoré tu najčastejšie vznikajú**, a síce:

- ✓ biologický odpad z údržby školských pozemkov,
- ✓ biologický odpad z triedeného zberu v triedach a ostatných priestoroch školy,

- ✓ biologický odpad zo školskej kuchyne a jedálne.

Čo sa týka biologicky rozložiteľného odpadu v rámci škôl, máme tri možnosti, čo s ním urobiť:

- ✓ necháme ho odviezť oprávnenou organizáciou, ktorá má s obcou, kde sídli naša škola, uzavretú zmluvu na zber tohto odpadu,
- ✓ odvezieme ho svojpomocne na zberný dvor, obecné kompostovisko alebo iné, obcou určené zariadenie,

✓ alebo ho spracujeme svojpomocne na školskom pozemku.

V tejto brožúre sa zameriame na kompostovanie v našej škole ako na efektívny spôsob nakladania s bioodpadom. **Vedeli ste, že kompostovanie je zároveň prírode najbližší spôsob, ako nakladať s organickými zbytkami?** Je pravdepodobne najstaršou a najpoužívanejšou recyklačnou technológiou.

A čo to teda je to kompostovanie? Ide o človekom riadený a kontrolovaný proces, pri ktorom z biologických odpadov vplyvom živých organizmov (mikroorganizmov, húb, príp. rôznych bezstavovcov) vzniká kompost. Kompost je organické hnojivo, ideálne pre pestovanie rastlín.

Napriek snahe o kompostovanie sa však stáva, že bioodpad končí na skládke odpadov.

Kompostovateľný odpad končiaci na skládke je bohužiaľ obrovským ekologickým problémom.

Pri stlačení iným odpadom nie je prísun kyslíka dostatočný pre optimálne rozkladanie organického materiálu. Hnilobné procesy vylučujú do ovzdušia škodlivé plyny hlavne metán, jeden z najagresívnejších skleníkových plynov. Ten v globálnej škále prispieva k skleníkovému efektu až 15 %. Bioodpad končiaci v spalovni zase prispieva k produkcii škodlivých plynov. Kompostovanie sa teda javí ako logická možnosť spracovania bioodpadu.

Ako teda začať s kompostovaním v našej škole? Čo je potrebné dodržať, aby bol náš kompost kvalitný? Čo do kompostu možno umiestniť a čo tam rozhodne nepatrí? Mnoho týchto a iných informácií sa môžete dozvedieť z tejto brožúry. Veľa šťastia pri kompostovaní vášho biologicky rozložiteľného odpadu v škole vám praje

projektový tím NAREG

Čo patrí a naopak nepatrí do kompostu?

Čo možno kompostovať a čo naopak nie?
Je to pomerne jednoduché:

Patrí do kompostu

✓ Všetok záhradný odpad ako: tráva, lístie, seno, slama, burina, piliny, drewná štiepka, hlina, odrezky z viniča, vychladnutý popol a uhlie z dreva. (POZOR: s orechovým lístím opatrne.)

✓ Kuchynský odpad: káva, čajové vrecúška, podrvené škrupiny z vajec, bioodpad z kuchyne (šupky zo zeleniny a ovocia – aj citrusové plody), podrvené orechové škrupiny atď. Zvyšky varených jedál sa odporúča dávať len v malých množstvách. Zmiešajte ich s väčším množstvom suchého materiálu.

✓ Papierové obaly a vreckovky

✓ Do kompostovacieho zásobníka môžeme dávať aj trus byľinožravých zvierat (POZOR: psie a mačacie výkaly nesmú ísť do kompostu, znehodnotili by ho.)

Nepatrí do kompostu

X Zvyšky mäsa, ryby, kosti, kože, mliečne výrobky, stolné oleje a tuky,

X sklo, plasty, kovy, textil,

X piliny z drevotriesky, uhynuté zvieratá, chemicky ošetrované zvyšky, trus mäsožravých zvierat, popol z uhlia, jednorazové plienky,

X šupky z tropického ovocia, kôstky, burinu s koreňmi, rastliny napadnuté chorobami,

X orechové listy len v rozumnom množstve – kompostu neuškodia, ale veľmi dlho sa rozkladajú,

X vetvy z tují, burina,

X noviny a časopisy,

X vrecká z vysávača.

Možnosti kompostovania v škole

Kompostovať bioodpad v škole môžeme rôznymi spôsobmi, ktoré sa odlišujú aj využitím rôznej techniky a technológie. Môžeme využiť kompostovanie v kompostovacom zásobníku vonku na pozemku školy (podobne ako v záhrade) alebo interiérové kompostovanie vo vermikompostéri. Je tiež možné zakúpiť elektrický kompostér a kompostovať týmto spôsobom. Takéto elektrické kompostéry sú pomerne

finančne náročné, avšak, dá sa nimi spracovať aj živočíšny bioodpad.

Vermikompostovanie

Dnes už je **možné kompostovať aj v interiéri.** V prípade vermikompostovania hovoríme o **kompostovaní pomocou dážďoviek**, ktorého výsledkom je vermikompost. Princíp výroby vermikompostu je založený na schopnosti dážďoviek premieňať vo svojom tráviacom

trakte organickú hmotu, pričom vylučujú látky bohaté na živiny.

Domáci dážďovkový vermikompostér možno kúpiť už hotový, alebo si ho možno vyrobiť v škole. Jeho výroba je pomerne jednoduchá a dá sa nájsť na internete. Postačia napr. 3 plastové vedrá alebo plastové nádoby. Do kompostu možno zaradiť netoxické organické materiály, ktoré vznikajú v škole či v školskej záhrade – **šupky a zvyšky ovocia a zeleniny, v malom množstve zvyšky jedál, čaj a kávový výluh, papier znečistený potravinami, kvety, pokosenú trávu,**

konáre, lístie, zhnité ovocie, burinu, zeminu, popol z dreva, hobliny, hnoj a trus, vlasy, perie, papierové obrúsky a servítky. Nepatria sem čerstvo chemicky ošetrované potraviny a potraviny živočíšneho pôvodu, zvyšky varených jedál odporúčame umiestňovať len v malých množstvách. Taktiež sem nepatria napr. chorobami napadnuté časti rastlín, kosti, mäso a mliečne výrobky ani prach zo smetí.

Základným predpokladom je mať v komposte zabezpečené **dostatočné množstvo dážďoviek**, stačí ich na začiatok okolo 30. Pokiaľ budú mať vhodné podmienky (vlhkosť, množstvo potravy), namnožia sa sami. Kompostu je potrebné zabezpečiť **ideálnu teplotu** (okolo 20 stupňov Celzia) a **primeranú vlhkosť** (okolo 55 – 70 %). To znamená, udržať kompost vlhký, nie však mokrý. Urobiť test vlhkosti kompostu je pomerne jednoduché. Hrsť kompostovaného materiálu stisneme v ruke. Medzi prstami by sa malo objaviť len niekoľko kvapiek tekutiny (cca 3 až 4).

Po roztvorení ruky by mala zmes materiálov zostať pohromade. Ak vytečie veľa vody, je materiál prevlhčený a musíme do neho pridať suché, savé a hrubšie materiály.

Plesne sú súčasťou kompostovania, ale nie je v poriadku, pokiaľ by prerastali celý vermikompostér. Ak je pleseň po celej ploche vermikompostéru, je nutné ju vykopať. V prípade, ak sa nachádza len v malom množstve, narušte ju a prehrabte s okolitým materiálom.

Vermikompostér môže byť umiestnený v interiéri školy, ale aj na balkóne či vonku. **Ak sú pravidlá kompostovania dodržané, dážďovky kompost dokonale spracujú bez toho, aby zapáchal.**

Je však nutné mať na pamäti, že pokiaľ odchádzame na dlhšie obdobie (napr. na školské prázdniny), je nutné zabezpečiť dážďovkám dopredu dostatočné množstvo potravy alebo niekoho, kto ich prikrmí. Ak sa odpad dlhšie nerozkladá, väčšinou je to príznak toho, že

dážďovky pomreli. Stáva sa tak niekedy pri nedodržaní vhodnej vlhkosti, keď je vo vermikompostéri sucho. V tomto prípade je potrebné si zabezpečiť nové dážďovky, aby kompost nezapáchal.

Do vermikompostu nepatrí:

- x cibula, cesnak, zázvor – výrazné chute,*
- x šupky a zvyšky citrusov – len menšie množstvo pokrúpané na drobno,*
- x kôstky,*
- x kompostovateľný „bioplast“,*
- x žuvačky.*

Základné pravidlá kompostovania možno nájsť na stránkach Priateľov Zeme, príp. Zemiťo. Užitočné rady a triky pre vermikompostovanie získame v skupinách zameraných na kompostovanie na sociálnych sieťach. Tu možno častokrát aj zdarma získať dážďovky do domáceho vermikompostéru.

Kalifornské dážďovky nemajú dôvod tzv. „utekať“ z vermikompostéra, cítia sa tam dobre. Pokiaľ by sa tak predsa stalo, skontrolujte, či sú jednotlivé poschodia kompostéra na seba dobre položené.

Pri vermikompostovaní okrem vermikompostu vzniká aj sekundárny produkt, užitočný **dážďovkový čaj**. Ide o skvelé tekuté hnojivo, ale použiť ho môžete aj ako postrek na listy. Rastliny chráni pred škodcami a chorobami. Zriedte ho s odstátou vodou v pomere 1:15 a môžete veselo polievať.

Kompostovanie v interiéri školy s využitím elektrického kompostéra

Ďalším spôsobom, ako kompostovať v interiéri školy, je **využitie elektrického kompostéra**, ktorý síce **dokáže ľahko spracovať všetky druhy bioodpadu** (tzn. aj bioodpad zo školskej kuchyne a jedálne), avšak patrí medzi drahšie alternatívy. Využiť tiež možno otočné kompostéry, ktorých nákladnosť závisí od toho, či si ich vyrobíme sami, alebo kúpime.

Kompostovanie v exteriéri školy

Starostlivosť o okolie školy počas školského roka prináša množstvo zeleného vonkajšieho odpadu.

Tento zelený odpad nespálujeme. Síce je možné ho vyhodiť do hnedého kontajnera na biodopad, ale bola by to veľká škoda!

Práve kompostovanie v školskej záhrade, resp. na školskom dvore je tým najzaužívanejším variantom kompostovania v škole.

Čo potrebujeme, aby sme začali kompostovať vonku na pozemku školy? Je to veľmi jednoduché:

Miesto pre kompostér

Kompostér

Uhlíkatý materiál

Prekopávač

Informácie

Vonkajší kompostovací zásobník sa dá tiež jednoducho vyrobiť z drevených paliet. Dno kompostovacieho zásobníka je potrebné vyplniť

pletivom s očkami s priemerom max. 1 cm, aby sa zabránilo vniknutiu hlodavcov. Toto pravidlo platí pre vyrábané aj pre kupované kompostovacie zásobníky. Je vhodné nájsť si na pozemku školy dobré miesto, kde máte ľahký prístup ku kompostovaciemu zásobníku – a to aj s fúrikom plným pokosenej trávy alebo lístia. Odporúčame ho umiestniť v polotieni pod korunou stromov a vybaviť ho strieškou, aby doň stále nepršalo.

Na začiatok je dobré si pripraviť pre kompost podklad – okrem spomínaného pletiva vložte základnú, minimálne 10 cm hrubú vrstvu uhlíkatého materiálu (napr. drevnú štiepku, nahnité lístie alebo slamu). Pokračujte všetkým tým, čo patrí do kompostu – pokosený trávnik alebo kuchynský odpad zo školskej kuchyne. Na začiatok dobre poslúži aj štartér – dozretý kompost alebo černozem. Ďalej je vhodné dodržiavať základné pravidlá kompostovania. Miešať uhlíkaté (lístie, drevná štiepka, kôra, seno, slama, hobliny, piliny, zrecyklovaný papier, nebielený kartón či pšeničné otruby) a dusíkaté materiály, kompost pravidelne prekopávať a udržiavať jeho správnu vlhkosť. Pridávaný materiál vždy upravte na veľkosť menšiu, ako je palec na ruke.

Čo nepatrí do takéhoto vonkajšieho kompostu?

X veľké kusy bioodpadov,

X bioodpad živočíšneho pôvodu (napr. mäso, mliečne výrobky, ryby) a kosti,

X zvyšky varených jedál, pečivo,

X noviny a letáky (obsahujú ťažké kovy),

X prach a smeti z vysávača.

Úrodu hnojiva pri tomto vonkajšom kompostovaní môžeme na dvore našej školy očakávať od pol roka do dvoch rokov v závislosti od dodržiavania pravidiel kompostovania. **Zrelý kompost bude vyzeráť ako hnedá až čierna zemina s vôňou lesa** a nájdete v ňom aj rôzne nerozložené kúsky bioodpadov (kôstky, škrupiny a iné drevnaté časti). Môžete ich oddeliť preosiatím kompostu cez sito alebo pomocou preosievaču.

Podrobnejšie informácie o záhradnom kompostovaní možno nájsť napr. na stránkach Priateľov Zeme.

Vedeli ste, že?

✓ **Kompostovanie** pri správnom postupe **nezapácha.**

✓ Ľudia sa niekedy boja vermikompostovania s pomocou dážďoviek, pritom je veľmi jednoduché. Do vermikompostéra stačí len prihadzovať kuchynský bioodpad, občas premiešať či skontrolovať vlhkosť. Ide vlastne len o jeden ďalší kôš na odpad. Pokiaľ dodržíme pravidlá pri kompostovaní, dážďovky bioodpad dokonale spracujú bez toho, aby stihol zapáchať. Čím menšie kusy bioodpadu (veľkosť palca), tým rýchlejšie sa premenia na kompost.

✓ Ak sa Vám náhodou v škole či doma stane, že máte toľko biologického odpadu, že ho sami nedokážete zužitkovať a nevmestí sa do kompostovacieho zásobníka, dá sa uskladniť v kompostovateľných vreciach a neskôr

kompostovací zásobník doplniť, alebo ich zaniest' do zberného dvora a vyhodíť rovno aj s vrecom.

✓ Ak máte veľa nefarebných kartónových krabíc, môžete ich narezať do kompostu na malé kúsky. Tvoria ideálnu hnedú zložku kompostu (ak napríklad vysypate do kompostu veľa trávy, ktorá tvorí zelenú zložku). Takéto vyváženie a premiešanie zložiek zabezpečí rýchlejšie a kvalitnejšie kompostovanie.

✓ Kyslík je základom života mikroorganizmov žijúcich v kompostovacom zásobníku. Pravidelné prúdenie vzduchu zabezpečíme, ak kompostovanú kopy pravidelne prekopeme a prevzdušíme.

✓ Ak kompostujeme vonku, je dobré nemať v kompostovacom zásobníku žiaden otvor väčší ako 1 cm. Zamedzíme tak prístupu potkanov.

✓ Kompost by tiež nemal byť vystavený priamemu slnku a dažďu.

Aké sú výhody kompostovania v škole?

Kompostovanie je dobrým príkladom toho, ako využiť odpad priamo tam, kde vzniká. Je jednoduché, efektívne a vysoko prínosné pre životné prostredie a pôdu, ktorá nás živí.

✓ Kompostovaním biologických odpadov, ktoré vznikajú pri údržbe školských pozemkov, v triedach alebo v školskej kuchyni môžeme ušetriť škole peniaze.

✓ Ušetríme peniaze za vývoz zmesového komunálneho odpadu. Ak žiaden biologicky rozložiteľný odpad nepôjde do čiernych nádob, môžeme znížiť frekvenciu ich vývozu alebo ich vymeniť za menšie nádoby a platiť tak menej.

✓ Pri údržbe zelených plôch školy vzniká veľké množstvo biologického odpadu, ktorý je však vo väčšine prípadov odovzdaný firme, ktorá má na to potrebné oprávnenie. Tento typ odpadu je však úplne bezproblémový a možno ho skompostovať priamo na pozemku, na ktorom vzniká.

✓ Na škole sa stále častejšie stretávame s určitou formou pestovateľských prác. Kompostovaním ušetríme peniaze za nákup hnojív a pestovateľských substrátov.

✓ Kompostovanie tiež chráni životné prostredie. Kompostovaním pozitívne vplyvame na kvalitu pôdy – kompost vracia do pôdy hodnotné živiny a organickú hmotu, čím zvyšuje jej úrodnosť.

✓ Kompost zlepšuje štruktúru pôdy – napr. pri ťažkých pôdach zvyšuje cirkuláciu vzduchu.

✓ Ak sa záhrada alebo náš školský dvor nachádza v oblasti, kde je pôda zamorená priemyselnými exhalátmi a ťažkými kovmi, pravidelným používaním kompostu dosiahneme, že väčšina škodlivín ostane v pôde a nedostane sa do rastlín, ktoré konzumujeme.

✓ Kompostovaním tiež znižujeme tvorbu skleníkových plynov. Navyše, ak kompostujeme v mieste vzniku biologického odpadu, znižujú sa emisie CO₂ vznikajúce pri preprave odpadu.

✓ Kompost znižuje znečistenie aj spotrebu vody. Kompost navyše zlepšuje schopnosť pôdy zadržiavať vlhkosť. Z toho vyplýva aj menšia potreba zavlažovania pôd, ktoré sú pravidelne hnojené kompostom.

✓ Kompost chráni vzácne biotopy – používaním kompostu pri pestovaní rastlín namiesto

substrátov vyrábaných na báze rašeliny môžeme výrazným spôsobom znížiť jej drastickú ťažbu.

Ako na biologický odpad v našej škole? Tipy a triky.

Po triedení papiera, plastov, kovov a batérií, ktoré sú isto v našej škole samozrejmosťou, je možno pravý čas zaviesť aj triedenie biologických odpadov, ktoré sa následne budú kompostovať v areáli školy. Na čo je dobré pri zavádzaní triedenia bioodpadu a jeho kompostovania myslieť?

✓ Máme v priestoroch školy dostatočný počet zberných nádob na bioodpad? Je ideálne, ak by boli vo všetkých triedach a učebniach.

✓ Za celkom dobré riešenie sa považuje umiestnenie košov na bioodpad v miestach,

kde sa nachádzajú ostatné koše na triedený zber odpadu.

✓ Na zber biologického odpadu v interiéri (napr. v triedach) je najvhodnejšie používanie špeciálnych odvetrávaných nádob, ktoré boli vytvorené na tento účel. Tie majú tú výhodu, že umožňujú odparovanie prebytočnej vlhkosti, minimalizuje sa tak zaparenie, tvorba výluhu alebo zápach. Tieto odvetrané koše možno vyložiť papierom alebo použiť kompostovateľné odpadové vrecká.

✓ Najlacnejšou alternatívou sú však vedierka s vrchnákom bez vetracích otvorov, ktoré môžeme získať aj bezplatne napr. z obchodov, kde predávajú šaláty (vozia ich v nich od výrobcov) alebo z farieb.

✓ Vyzbieraný biologický odpad vynášame z učební a tried minimálne 1 × za dva dni, aby sme predišli prípadnému zápachu.

✓ Vyzbieraný bioodpad z tried môžeme využiť viacerými spôsobmi. Môžeme ho kompostovať vo vermikopostéri, môžeme ho tiež skompostovať v elektrickom kompostéri (v tomto prípade dokážeme spracovať aj živočíšny bioodpad) alebo môžeme využiť kompostovanie vonku na školskom pozemku.

✓ Vedeli ste, že vermikompostér si môžeme v škole vytvoriť aj sami? Páčila by sa vám takáto aktivita?

✓ Viete, že pri kompostovaní si zároveň môžete vyskúšať rôzne pokusy? Môžete napríklad merať rozložiteľnosť odpadu alebo pH kompostu.

✓ Je potrebné tiež myslieť na kuchynský biologický odpad, ktorý vzniká v školskej kuchyni a jedálni. Tento môžeme odovzdať zmluvnému partnerovi (oprávnenej organizácii, ktorá ho zbiera) alebo ho spracovať v priestoroch školy (špeciálnymi elektrickými kompostérmi umiestnenými v interiéri). Tieto dokážu

v priebehu 24 hodín vytvorí z biologických odpadov stabilizovaný medziprodukt. Ten sa môže priamo na školských pozemkoch zapracovať do pôdy alebo ďalej kompostovať v klasickom kompostovacom zásobníku.

✓ Snažte sa predísť plytvaniu potravín. Podľa prieskumov o plytvaní potravinami my na Slovensku najviac vyhadzujeme chlieb, pečivo, ovocie a zeleninu. Za hlavnú príčinu vyhadzovania potravín označili opýtaní fakt, že nakúpené množstvo nestihli zužitkovať a fakt, že navarili viac, ako zjedli. Netvorme preto zbytočný bioodpad.

✓ Ak sa chceme o kompostovaní v našej škole dozvedieť viac, poprosme našu pani učiteľku, aby informácie o ňom zahrnula v rámci hodiny alebo si zavolajme odborníkov, ktorí nám s kompostovaním v škole dokážu pomôcť.

✓ Máme možnosť si aj my sami priamo v škole kompostovanie vyskúšať? Je to jedinečná šanca,

ako si môžeme vyskúšať recykláciu priamo v praxi. Vytriedený biomateriál je potrebné pravidelne odnášať na kompost. Vieme to robiť aj v našej réžii, napr. týždenníci?

✓ Okrem samotného kompostovania možno biologicky rozložiteľný odpad z údržby školských pozemkov využiť na výstavbu vyvýšených/vysokých záhonov a nastielanie. Nastielanie znamená pokrývanie pôdy vhodným materiálom, ktorý pre ňu vytvára ochrannú vrstvu. Na nastielanie môže byť použitá aj široká škála biologických odpadov, ktorá vzniká na školskom dvore alebo na záhrade – pokosenú trávnu (zvädnutú), lístie, seno (pokosené pred dozretím semien), slamu, podrvenú kôru, drevnú štiepku, podrvené kukuričné stonky, vytrhanú burinu (bez semien), pokosené zelené hnojenie, surový kompost.

O projekte NAREG

NAREG (NAchhaltige REgionale Ressourcennutzung / Udržateľné využívanie regionálnych zdrojov)

Program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko

Prioritná os 1 – Prispievanie k inteligentnému cezhraničnému regiónu

Partneri projektu:

- Abfallwirtschaftsverband Schwechat (Združenie odpadového hospodárstva)
- BMV – Burgenländischer Müllverband (Burgenlandský zväz pre zber a likvidáciu odpadov)
- CEKOV – Nezisková organizácia Centrum kontinuálneho vzdelávania
- Fachhochschule Burgenland (Vysoká odborná škola Burgenland)

- Forschung Burgenland (Výskum Burgenland)

V súlade s prioritami environmentálnej politiky EÚ, **projekt prispieva k znižovaniu emisií skleníkových plynov a ďalšiemu rozvoju odpadového hospodárstva** v cezhraničnom projektovom regióne Burgenland / Rakúsko a Trnavský samosprávny kraj / Slovensko.

Podľa EK 80 % produktov použijeme len raz a potom ich odhodíme. Na Slovensku vyprodukuje skoro 500 kg odpadu ročne na obyvateľa a vytriedime len cca 1/3 oproti Rakúsku. Náš komunálny odpad končí hlavne na skládkach. Predchádzajme vzniku odpadu, triedme viac a lepšie, využime odpad ako druhotný zdroj.

Využime verejné investície do moderných zariadení na nakladanie s odpadmi a efektívnu recykláciu.

Obehové hospodárstvo (circular economy)

je založené na úplnej recyklácii, a preto toky odpadu a druhotných surovín zo zberných miest budú po realizácii projektu riadené ekologicky zmyslupnejšie a udržateľnejšie, aby sa umožnilo lepšie materiálové a/alebo energetické zhodnotenie.

Prostredníctvom tohto cezhraničného projektu je optimalizovaných 10 zberných dvorov v regióne. Bude možné aj lepšie využiť potenciál ReUse v Rakúsku i na Slovensku. Za účasti sociálnych podnikov, obcí a príslušných inštitúcií sa vytvorí udržateľný zber odpadu. Tým sa ušetrí zdroj, a to v súlade s nariadeniami rámcovej smernice EÚ o odpadoch a balíčka obehového hospodárstva EÚ.

Hlavným cieľom projektu je ekologicky zmysluplné a trvalo udržateľné riadenie tokov odpadov, zvyšovanie miery recyklácie a opätovného použitia odpadov ReUse v slovensko-rakúskom pohraničnom regióne za účelom ochrany životného prostredia.

Tento informačný materiál vznikol v rámci projektu NAREG, ktorý je realizovaný v rámci programu INTERREG V-A SK-AT a spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Ak máte záujem o viac informácií o odpadoch, navštívte naše internetové stránky alebo nás kontaktujte mailom:

<https://www.projekt-nareg.eu/>

kontakt: projekty@euvzdelavanie.sk